

НАУКОВА СЕСІЯ ДО 125-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕВКА РЕВУЦЬКОГО

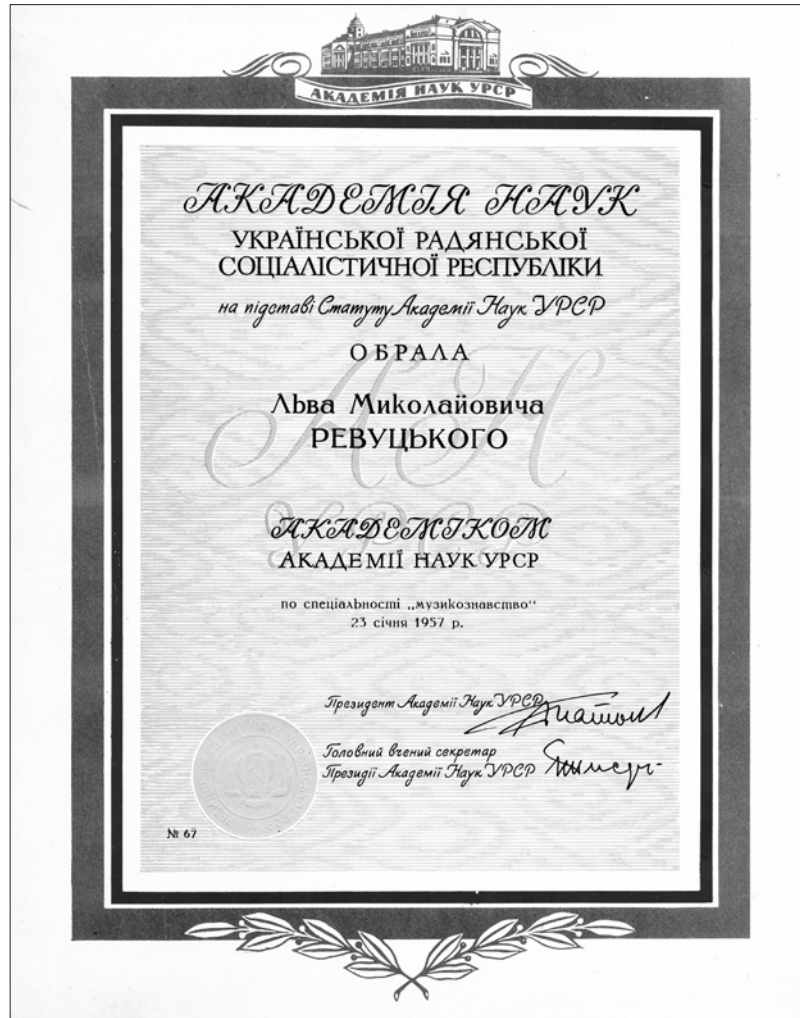
Валентина Гетьман

Цього року культурна громадськість країни готувалася до відзначення 125-річчя українського композитора-класика Л. Ревуцького — народного артиста, лауреата Державної (Сталінської) премії СРСР (1941) та Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1966), Героя соціалістичної праці (1969), професора, академіка АН УРСР, видатного педагога, який створив власну композиторську школу, визначного вченого — куратора музичного розділу УРЕ, науковця та члена вченої ради Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії (з 1957 р., за часів директорства М. Рильського). Одним реченням — постать великої духовності й мистецької ваги. Але, як стверджує народна мудрість, «людина планує, а життя — руйнує». Саме так і сталося. Безпосередньо на день народження митця — 20 лютого — припав пік протистояння на Майдані, а за повідомленнями інформаційних джерел, це був і пік світової реакції на події в Україні, коли показана на екранах телевізорів планетарна мапа палахкотіла полум'яними спалахами співчуття людських сердець на всіх континентах.

Однак при першій нагоді, коли стихлилася політична ситуація, 26 травня відбулася Наукова сесія на честь 125-річчя видатного українського композитора Л. Ревуцького. Зала ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, що міститься на добре знайомій нині вул. Грушевського, 4, зібрала відомих діячів музичної культури України. Відкрили сесію ректор Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, лауреат Премії імені М. В. Лисенка, доктор мистецтвознавства, професор, чл.-кор. НАМУ В. Рожок, голова НСКУ, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, професор, чл.-кор. НАМУ І. Щербаків, проректор з науки НМАУ, доктор мистецтвознавства В. Посвалюк, заступник директора ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України, кандидат мистецтвознавства О. Шевчук. На адресу сесії надійшли вітання від співробітників меморіальних музеїв М. Лисенка (Київ) і Л. Ревуцького (с. Іржавець, Чернігівської обл.), відомого композитора В. Кирейка — учня Л. Ревуцького, музикознавців — професора, лауреата Премії імені М. В. Лисенка, академіка

Відкриття Наукової сесії, присвяченої 125-річчю Левка Ревуцького. Виступає О. Шевчук.
Перший ряд: А. Калениченко, І. Щербаків, В. Посвалюк, В. Рожок;
другий ряд: І. Шеремета, Н. Костюк, О. Таранченко

Диплом академіка Л. Ревуцького

Н. Герасимової-Персидської та заслуженого діяча мистецтв РФ М. Бяліка (нині мешкає в Німеччині).

До участі в сесії зголосилися 21 мистецтвознавець із Києва, Львова, Дрогобича. За інших політичних обставин і кількість учасників, і географія міст могли би бути значно ширшими. Однак і в такому складі робота сесії тривала впродовж дня.

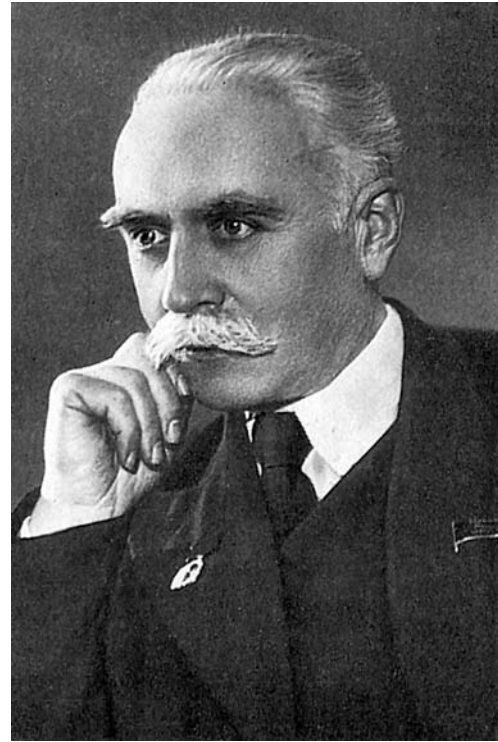
Життю і творчості видатного українського Майстра були присвячені ґрунтовні доповіді «Логіка “мудрої музики” Л. Ревуцького» В. Кузик (кандидата мистецтвознавства, лауреата Премії імені М. В. Лисенка), «Драма життя і творчості Л. Ревуцького» А. Калениченка (кандидата мистецтвознавства, заввідділу музикознавства ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України), «Риси новаторства в

контаті “Пори року” Л. Ревуцького на слова О. Олеся» А. Терещенко (доктора мистецтвознавства, професора, чл.-кор. НАМУ), «Левко Ревуцький та імпресіонізм» О. Кушнірук (кандидата мистецтвознавства), «Особистісно-типологічні чинники творчої діяльності Л. Ревуцького» Т. Гусарчук (кандидата мистецтвознавства).

Викликали інтерес наукової громади виступ «Л. Ревуцький і митці Галичини» Б. Фільц (композитора й науковця, кандидата мистецтвознавства, лауреата Премій імені М. В. Лисенка та імені В. С. Косенка; колишня аспірантка Льва Миколайовича) та особисті спогади про спілкування з Л. Ревуцьким відомого диригента, народного артиста України, професора, чл.-кор. НАМУ І. Гамкала. Рефлексії впливів творчої особистості

М. Рильський.
Малюнок В. Касіяна

Л. Ревуцький.
Світлина 1949 р.

Майстра наголошено в доповідях «Синтез поезії і музики в солоспівах Б. Фільц на слова Л. Костенко з вокального циклу “Калина міряє коралі”, присвяченого Л. Ревуцькому» О. Німилович (кандидата мистецтвознавства) і «Лев Ревуцький та Лев Венедиктов: грані творчого спілкування» О. Летичевської. Цікавими були й розвідки колег, де йшлося про висвітлення творчості Майстра в українських журналах «Музика» (1920-х років) І. Шеремети і «Народна творчість та етнографія» С. Василик. Про сумну долю меморіальних раритетів київського кабінету-музею й досі не вирішено відповідно домовленостей із сином митця, який передав цінності до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва, розповів правнук — Т. Ревуцький (медик за професією).

Наукова сесія розпочалася нестандартно. Присутні почули у відеозапису блискуче виконання Д. Писаренко (цьогорічний лауреат Премії імені Л. М. Ревуцького) Увертюри Л. Ревуцького до «Тараса Бульби» М. Ли-

сенка (її концертна версія для фортепіано). Побачили й відреставровані М. Кузиком кадри святкування ювілею Майстра в 1959 році (7 хв), де виступав і М. Гордійчук. Саме цьому видатному музикознавцю присвятила свою доповідь «Творчий доробок Л. Ревуцького в науково-публіцистичній спадщині М. Гордійчука» І. Сікорська (кандидат мистецтвознавства, голова музикознавчої секції КО НСКУ). Своєрідною музичною оазою стало виконання талановитим піаністом А. Кутасевичем знаменитих Трьох прелюдів (ор. 4) і «Пісні» (ор. 17) Л. Ревуцького. На завершення — прем'єра четвертої частини (фінальної) документального телефільму «Музика і музиканти. Левко Ревуцький», представленого телережисером В. Муржею. Уперше всі частини фільму було показано у квітні—травні 2014 року. Сподіваємося, що матеріали ювілейної наукової сесії будуть надруковані збірником і стануть цікавою сторінкою історії української культури.

Окремою родзинкою зібрання стали показані присутнім оригінали деяких документів мит-

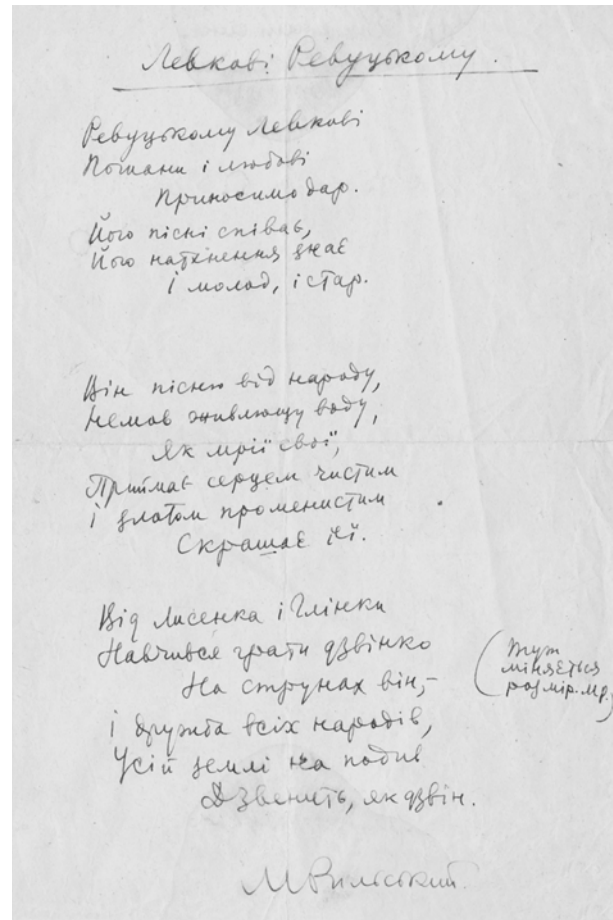
Левкові Ревуцькому

Ревуцькому Левкові
Пошани і любові
 Приносимо дар.
Його пісні співає,
Його натхнення знає
 І молод, і стар.

Він пісню від народу,
Немов живлющу воду,
 Як мрії свої,
Приймає серцем чистим
І златом променистим
Скрашає її.

Від Лисенка і Глінки
Навчився грати дзвінко
 На струнах він, —
І дружба всіх народів,
Усій землі на подив
 Дзвенить, як дзвін.

М. Рильський

Автограф вірша М. Рильського
«Левкові Ревуцькому»

ця, зокрема, диплом академіка Академії наук УРСР — першого в царині музики та рукопис вірша «Левкові Ревуцькому» поета-класика М. Рильського, друга композитора з юнацьких років. Імовірно, ці рядки були написані експромтом у квартирі Ревуцьких під час святкування 60-річчя господаря. У 2005 році син композитора Євген Львович подарував автограф музикознавцю В. Кузик. Як виявилось, це невідомий

громаді опус поета, і він не ввійшов до Повного зібрання творів М. Рильського у 20 томах (нині автограф М. Рильського передано до Меморіального музею-садиби Л. Ревуцького в с. Іржавець Ічнянського р-ну Чернігівської обл.). Тож, пропонуємо читачам нашого журналу ознайомитися зі світлинами цих раритетів, а саме: дипломом академіка та автографом невідомого раніше вірша М. Рильського.